

پرسش‌ها و پاسخ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی سبب‌الافتقار منصوصاً به اشعری حیرت‌انگیز حفظه الله تعالی

موضوع:

۱. احکام؛ مشاغل و مکاسب حرام
۲. احکام؛ مسائل مستحدثه (نویدها)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش

نویسنده: رضا راضی

تاریخ: ۱۳۹۴/۱۰/۵

حکم کشیدن سیگار، قلیان و تریاک و خرید و فروششان چیست؟

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۴/۱۰/۶

پاسخ پرسش شما به ترتیب زیر است:

اولاً استعمال مواد مخدر، بدون تردید حرام است؛ چراکه از یک سو به بدن آسیب‌های جدی و خانمان سوز می‌رساند، در حالی که خداوند فرموده است: ﴿وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ﴾؛ «خود را با دستانتان به هلاکت نیندازید» و از سوی دیگر مصداق بارز اضاعه‌ی مال شمرده می‌شود، در حالی که خداوند فرموده است: ﴿وَلَا تَبْذُرُوا تَبْدِيرًا ۗ إِنَّ الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾^۱؛ «و (مال خود را) تلف نکن؛ چراکه تلف‌کنندگان (مال) برادران شیاطین هستند و شیطان پروردگارش را بسیار ناسپاس است»؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«سَمِعْتُ الْمَنْصُورَ الْهَاشِمِيَّ الْخُرَاسَانِيَّ يَقُولُ: مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَشْرَبُ تَرِيَاكًا، أَوْ يَتَعَلَّقُ تَمِيمَةً، أَوْ يَقُولُ الشُّعْرَ مِنْ قَبْلِ نَفْسِهِ»^۲؛ «شنیدم منصور هاشمی خراسانی می‌فرماید: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هرگز تریاک استعمال نمی‌کرد و نظر بند نمی‌بست و از نزد خود شعر نمی‌سرود».

و یکی دیگر از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«سَأَلْتُ الْمَنْصُورَ عَنِ التَّرْيَاكِ، فَقَالَ: إِنَّهُ كَالْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ، فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ،

۱. البقرة / ۱۹۵

۲. الإسراء / ۲۶ و ۲۷

۳. گفتار ۴۵، فقه‌ی ۱

وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا، فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ، قُلْتُ: إِنَّ مِنَ الْفُقَهَاءِ مَنْ يَسْتَعْمِلُهُ! قَالَ: مَاذَا تُرِيدُ مِنَ الْفُقَهَاءِ؟! وَهَلِ الْفُقَهَاءُ إِلَّا رِجَالٌ مِنَ النَّاسِ؟!؛^۱ «از منصور درباره‌ی تریاک پرسیدم، پس فرمود: هرآینه آن مانند خمر و قمار است که در آن دو گناهی بزرگ و منافی برای مردم است و گناه آن دو از نفع آن دو بزرگ‌تر است، پس از آن اجتناب کنید، باشد که رستگار شوید، گفتم: از فقها کسانی هستند که آن را استعمال می‌کنند! فرمود: از فقها چه می‌خواهی؟! آیا فقها جز شماری از مردم هستند؟!».

ثانیاً در حرمت استعمال دخانیات مانند حرمت استعمال موادّ مخدر، جای تأمل و اشکالی نیست؛ چراکه استعمال آن‌ها نیز مانند استعمال موادّ مخدر، منشأ امراض مهلک و مصداق اضاعه‌ی مال است؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«سَأَلْتُ الْمُنْصُورَ عَنِ الْبَنْجِ، فَقَالَ: ذَلِكَ مِنْ إِخْوَانِهَا - يَعْنِي الْخَمْرَ! ثُمَّ قَالَ: مَنْ أَخَذَ سِيجَارًا فَقَدْ أَخَذَ جَمْرَةً مِنَ النَّارِ! قُلْتُ: فَبَيَّحَ اللَّهُ إِمَامَ قَوْمٍ قَدْ فَتِنَ بِالْأَنْبِيبِ! فَتَأَمَّلْ قَلِيلًا ثُمَّ قَالَ: دَعْ عَنكَ هَذَا»^۲؛ «از منصور درباره‌ی حشیش پرسیدم، پس فرمود: این از برادران آن - یعنی خمر - است! سپس فرمود: هر کس سیگاری را در دست بگیرد، هرآینه اخگری از آتش (جهنّم) را در دست گرفته است! گفتم: خداوند زشت کند امام قومی را که شیفته‌ی پیه‌هاست! آن جناب اندکی تأمل کرد و سپس فرمود: این (موضوع) را واگذار.».

و یکی دیگر از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«سَمِعْتُ حَبِيبَ مَنْ رَأَيْتُهُ يَقُولُ: التَّدْخِينُ لَذَّةُ أَصْحَابِ النَّارِ، وَسَمِعْتُهُ يُنْهَى عَنِ الصَّلَاةِ خَلْفَ مَنْ يَسْتَعْمِلُ السِّيَجَارَ»^۳؛ «از بهترین کسی که دیده‌ام شنیدم که می‌فرماید: دود کردن، لذت اهل دوزخ است و شنیدم که از نماز گزاردن پشت سر کسی که سیگار می‌کشد، نهی می‌فرماید.».

و یکی دیگر از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«رَأَى الْمُنْصُورُ رَجُلًا يَدَخِّنُ فَقَالَ لَهُ: أَيُعْجِبُكَ الدُّخَانُ؟ قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: ﴿فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ۖ يَغْشَى النَّاسَ ۗ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾^۴، فَأَلْقَى الرَّجُلُ سِيَجَارَهُ لَمَّا سَمِعَ هَذَا وَقَالَ: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»^۵؛ «منصور مردی را دید که

۱. گفتار ۴۵، فقره‌ی ۲

۲. گفتار ۴۵، فقره‌ی ۳

۳. گفتار ۴۵، فقره‌ی ۴

۴. الدخان/ ۱۰ و ۱۱

۵. گفتار ۴۵، فقره‌ی ۵

(سیگاری در دست دارد و) دود می‌کند، پس به او فرمود: آیا دود را خوش می‌داری؟ گفت: بله، فرمود: >پس منتظر روزی باش که آسمان دودی آشکار می‌آورد؛ مردم را فرا می‌گیرد، آن عذابی دردناک است!<، پس مرد چون این سخن را شنید سیگار خود را انداخت و گفت: از خداوند آموزش می‌طلبم و به سوی او توبه می‌کنم».

ثالثاً از آنچه گذشت دانسته می‌شود که خرید و فروش مواد مخدر و دخانیات جایز نیست؛ زیرا قاعده در اسلام، حرمت خرید و فروش هر چیزی است که استعمال آن حرام است؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«سَمِعْتُ الْمَنْصُورَ يَقُولُ: ثَمَنُ الْكَلْبِ الَّذِي يُعْبَثُ بِهِ سُحْتٌ، وَثَمَنُ الدُّخَانِ سُحْتٌ»؛^۱ «شنیدم منصور می‌فرماید: پول سگی که با آن بازی می‌شود حرام است و پول دود حرام است».

و برخی دیگر از یارانمان ما را خبر دادند، گفتند:

«تَحَاكَمَ إِلَيْهِ رَجُلَانِ يَخْتَصِمَانِ، فَقَالَ أَحَدُهُمَا: إِنَّ هَذَا دَفَعَ إِلَيَّ حَشِيشًا فَشَرِبْتُهُ، ثُمَّ جَاءَنِي يَطْلُبُ أَجْرَهُ، وَغَالِي! فَقَالَ الْآخَرُ: مَا وَهَبْتُهُ لَهْ، وَإِنَّمَا بَعْتُهُ! فَغَضِبَ وَقَالَ: إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيْسَقِي أَخَاهُ سَمًّا لِيَقْتُلَهُ، ثُمَّ يَأْتِيهِ يَطْلُبُ أَجْرَهُ؟! لَا أَجْرَ لَهْ، وَلَا كِرَامَةَ»^۲؛ «دو مرد در حالی که با یکدیگر نزاع می‌کردند، داوری را به نزد آن جناب آوردند، پس یکی از آن دو گفت: این مرد به من حشیشی داد و من آن را استعمال کردم، سپس به نزد من آمد و بهای آن را از من طلبید و قیمتش را بالا برد! مرد دیگر گفت: آن را به او نبخشیدم، بلکه فروختم! پس آن جناب به خشم آمد و فرمود: هرآینه یکی از شما به برادرش سمی می‌دهد تا او را بکشد و سپس به نزد او می‌آید و بهایش را می‌طلبد؟! بهایی برای او نیست و ارزشی ندارد».

با این وصف، کسی که مواد مخدر و دخانی را می‌فروشد مستحق ثمن آن‌ها نیست و اگر ثمن آن‌ها را بگیرد، چیز حرامی را گرفته و مال مردم را به باطل خورده، در حالی که خداوند فرموده است: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ﴾^۳؛ «ای کسانی که ایمان آوردید! اموال یکدیگر را میانتان به باطل نخورید»؛ همچنانکه دادن ثمن آن‌ها به او توسط خریدار نیز جایز نیست؛ چراکه خداوند فرموده است: ﴿وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا﴾^۴؛ «و اموال تان را که خداوند برای شما پستوانه‌ای قرار داده است به سفیهان ندهید»؛ بلکه بعید نیست فروشندگان

۱. گفتار ۴۵، فقره ۶

۲. گفتار ۴۵، فقره ۷

۳. النساء/ ۲۹

۴. النساء/ ۵

و خریداران عمده‌ی این گونه مواد، افساد کنندگانی در زمین و شایسته‌ی کیفر محاربان باشند؛ چراکه تبعات مرگبار شیوع این مواد سمّی در میان مسلمانان پوشیده نیست، تا حدّی که می‌توان اقدام به آن را مانند اقدام به قتل عمد دانست و خداوند به هر چیزی آگاه است.

تعليقات پرسش‌ها و پاسخ‌های فرعی

پرسش فرعی ۱ نویسنده: فاطمه تاریخ: ۱۳۹۵/۷/۹

نظر علامه در مورد مصرف ناس که یک نوع ماده مخدر است چیست؟

پاسخ به پرسش فرعی ۱ تاریخ: ۱۳۹۵/۷/۱۰

«ناس» یا «نسوار» یک ماده‌ی گیاهی مخدر و اعتیادآور از نوع تنباکو است که با آهک آمیخته و در دهان نهاده می‌شود. مصرف این ماده که در کشورهایی مانند افغانستان، پاکستان، تاجیکستان، ایران و هند معمول است، مانند مصرف سایر مواد مخدر و اعتیادآور، حرام است؛ چراکه به بدن ضررهایی جدّی می‌رساند و نفعی عقلایی نمی‌رساند و با این وصف، مصرف آن ظلم به نفس و ضایع کردن مال شمرده می‌شود که جایز نیست؛ چنانکه خداوند با اطلاق فرموده است: ﴿وَمَا اللَّهُ بِرَبِّدٍ ظَلَمًا لِلْعِبَادِ﴾^۱؛ «و خداوند هیچ ظلمی را برای بندگان نمی‌خواهد» و فرموده است: ﴿وَلَا تُبَدِّرُ تَبَدِيرًا﴾^۲؛ «(و مال خود را) ضایع نکن» و پیامبر او فرموده است: «لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ فِي الْإِسْلَامِ»؛ «هیچ ضرر دیدن و ضرر رساندنی در اسلام نیست». از این رو، حضرت علامه منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی از مصرف این ماده‌ی مضرّ و بی‌فایده برحذر داشته است؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«سَأَلْتُ الْمَنْصُورَ عَنِ نَسْوَارٍ، فَقَالَ: هَلْ هُوَ إِلَّا بَعْضُ هَذِهِ الْخَبَائِثِ؟! وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: لَا تَمْضُمُضُوا بِالْخَمْرِ! قُلْتُ: سُبْحَانَ اللَّهِ! وَمَنْ يَمْضُمُضُ بِالْخَمْرِ؟! قَالَ: مَنْ يَجْعَلُ نَسْوَارَ فِي فِيهِ فَكَأَنَّمَا يَمْضُمُضُ بِالْخَمْرِ! وَقَالَ: مَنْ يَمْضُ نَسْوَارَ فَإِنَّمَا يَمْضُ جَدْوَةً مِنَ النَّارِ»^۳؛ «از منصور درباره‌ی نسوار پرسیدم، پس فرمود: آیا آن چیزی جز برخی از این چیزهای خبیث است؟! و از آن جناب شنیدم که می‌فرماید: خمر را در دهان خود نگردانید! گفتم: سبحان الله! چه کسی خمر را در دهان خود می‌گرداند؟!»

۱. غافر / ۳۱
۲. الإسراء / ۲۶
۳. گفتار ۹۶، فقره ۱

فرمود: کسی که نسوار را در دهان خود می‌نهد چنان است که گویی خمر را در دهان خود می‌گرداند! و فرمود: کسی که نسوار را می‌مکد جز این نیست که اخگری از آتش (جهنم) را می‌مکد».

به علاوه، مصرف این ماده‌ی مخدر و اعتیادآور، به افزایش آب دهان می‌انجامد که مقتضی افکندن آن به کزات و در جاهای مختلف است، تا حدی که در کشورهایمانند افغانستان ظروف خاصی به نام «تفدان» ساخته‌اند تا مصرف کنندگان نسوار آب دهان خود را در آن بیفکنند، در حالی که این با نظافت واجب در اسلام منافات دارد و می‌تواند به شیوع برخی بیماری‌ها بینجامد؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«قَالَ الْمَنْصُورُ: إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ تَفَّالٍ قَدِرٍ، وَدَخَلَ بَيْنَنَا فَأَتَيْتَنِي بِمَنْفَلٍ، فَقَالَ: مَا هَذَا؟! قَالُوا: مَنْفَلٌ! قَالَ: اذْرَعُوا عَنِّي، فَلَسْتُ مِنْ أَقْدَارِكُمْ»^۱؛ «منصور فرمود: هرآینه خداوند هیچ بسیارترف‌کننده‌ی آلوده‌ای را دوست نمی‌دارد و به خانه‌ای داخل شد، پس برای او تفدانی آوردند، پس فرمود: این چیست؟! گفتند: تفدان است! فرمود: از من دور کنید؛ چراکه از آلودگاتان نیستم».

همچنانکه یکی دیگر از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«بَصَقَ عِنْدَ الْمَنْصُورِ رَجُلٌ فِي الطَّرِيقِ، فَأَعْرَضَ عَنْهُ بِوَجْهِهِ، فَقُلْتُ: لِمَ أَعْرَضْتَ عَنْهُ؟! قَالَ: مَا أَنَا أَعْرَضْتُ عَنْهُ، وَلَكِنَّ اللَّهَ أَعْرَضَ عَنْهُ! قُلْتُ: رُبَّمَا لَا بُدَّ مِنْهُ! قَالَ: إِنَّهُ خَطِيئَةٌ، وَكُفَّارَتُهُ دَفْنُهُ، ثُمَّ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِذَا بُصِطَ إِلَى ذَلِكَ يَأْخُذُ حَرْقَةً فَيَبْصُقُ فِيهَا، ثُمَّ يَرُدُّ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ، ثُمَّ يَغْسِلُهَا عِنْدَ الْفَرَاغِ»^۲؛ «مردی نزد منصور بر راه آب دهان انداخت، پس آن جناب روی خود را از او برگرداند، پس گفتم: چرا روی خود را از او برگرداندی؟! فرمود: من روی خود را از او برنگرداندم، بلکه خدا روی خود را از او برگرداند! گفتم: گاهی چاره‌ای از این کار نیست! فرمود: آن خطایی است و کفاره‌اش دفن آن است، سپس فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هرگاه به آن ناگزیر می‌شد پارچه‌ای بر می‌گرفت، پس در آن آب دهان می‌انداخت و سپس آن را به هم می‌آورد و سپس به هنگام فراغت آن را می‌شست».

خداوند همه‌ی مسلمانان را به رعایت تقوا و نظافت و اجتناب از چیزهای مضر و خبیث موقت کند، تا جسم و روح خود را برای ورود به ملکوت خداوند و تحقق آرمان اسلام در جهان آماده سازند.

۱. گفتار ۹۶، فقره‌ی ۲
۲. گفتار ۹۷

پرسش فرعی ۲

نویسنده: رضاضی

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱۸

حرمت مواد مخدر از منظر علامه فقط به سبب آیه «لا تلقوا بأيديكم الى التهلكه» است یا احادیث ذیل را در کتاب مستدرک الوسائل (در خصوص بنگ) متواتر و معتبر می دانند؟

«سیاتی زمان علی أمتی یا کلون شیئاً اسمه البنج أنا بریء منهم و هم بریئون منی»

«من احتقر ذنب البنج فقد كفر»

«سَلِّمُوا عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى وَلَا تَسَلِّمُوا عَلَى أَكْلِ الْبَنْجِ»

و ...

پاسخ به پرسش فرعی ۲

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۲۶

احادیث مذکور در کتاب مستدرک الوسائل^۱ معتبر نیستند. حرمت استعمال مواد مخدر و دخانی صرفاً به دلیل مضرات قطعی و مهمی است که برای فرد و جامعه دارد و با این وصف، عمومات و اطلاعات قرآنی و روایی در روشنائی عقل سلیم، برای اثبات آن کافی است و نیازی به احادیث ضعیف و ساختگی وجود ندارد.

پرسش فرعی ۲

نویسنده: امیر منتظر المهدی

تاریخ: ۱۳۹۸/۴/۱۹

سلام و درود بر امام مهدی علیه السلام و سلام و درود بر یگانه زمینه ساز ظهور امام مهدی علیه السلام و تمامی یاران نهضت مقدس بازگشت به اسلام و لعنت خداوند بر تمامی بت ها و بت پرستان آخر الزمان

چند سالی است که محصولی به بازار عرضه شده به نام سیگار الکترونیکی و در ایران هم بسیار رواج پیدا کرده است. با توجه به اینکه این سیگار دود و آتش ندارد و نوعی بخار است، آیا در حکم شرعی سیگار است و استعمال آن حرام است؟

سپاسگزارم از پاسخگویی

پاسخ به پرسش فرعی ۲

تاریخ: ۱۳۹۸/۴/۲۵

درباره ی تبعات مصرف سیگار الکترونیکی، میان صاحب نظران اختلاف است و برخی از آنان

۱. ج ۱۷، ص ۸۶

معتقدند که مضرات آن چندان از مضرات مصرف سیگار معمولی کمتر نیست؛ چراکه هر چند مواد شیمیایی مضر موجود در کاغذ، فیلتر و توتون سیگار معمولی در سیگار الکترونیک وجود ندارد، ولی سیگار الکترونیک حاوی مواد شیمیایی مضر دیگری است که می‌تواند به اندازه‌ی سیگار معمولی به مصرف کننده آسیب برساند. به هر حال، اگر مضرات مصرف سیگار الکترونیک، چندان از مضرات مصرف سیگار معمولی کمتر نباشد، حکم آن مانند حکم مصرف سیگار معمولی است، ولی اگر مضرات آن ناچیز باشد، اشکالی ندارد؛ جز اینکه مصداق بارز إضاعه‌ی مال است؛ با توجه به اینکه تخمین زده شده فروش سیگار الکترونیک تنها در سال ۲۰۱۸ میلادی بالغ بر ۲۶ میلیارد دلار بوده و این صرف نظر از هزینه‌ی پرداخت شده برای شارژ آن است که قابل إحصا نیست، در حالی که با این پول گراف می‌شد بسیاری از مشکلات مردم در نقاط مختلف جهان را برطرف کرد. معلوم است که خداوند به چنین اسراف و تبذیری راضی نیست و برای مؤمنان بایسته است که از آن بپرهیزند.

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصورهاشمی خراسانی
مجلس ائمه‌کبیر و شیخان

www.alkhorasani.com

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصورهاشمی خراسانی حفظه الله تعالى

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.